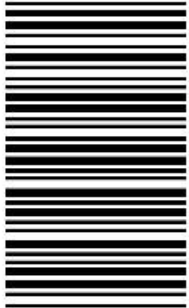

کد کنترل

221

A

221A

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

دفترچه شماره ۲
صبح جمعه ۱۳۹۹/۵/۳۱

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

آزمون سراسری ورودی دانشگاه‌های کشور - ۱۳۹۹

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم تجربی

ویژه نظام آموزشی ۳-۲-۶

مدت پاسخ‌گویی: ۱۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

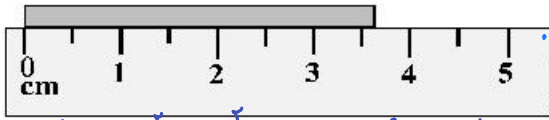
عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زمین‌شناسی	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۲۰ دقیقه
۲	ریاضی	۳۰	۱۲۶	۱۵۵	۴۷ دقیقه
۳	زیست‌شناسی	۵۰	۱۵۶	۲۰۵	۳۶ دقیقه
۴	فیزیک	۳۰	۲۰۶	۲۳۵	۳۷ دقیقه
۵	شیمی	۳۵	۲۳۶	۲۷۰	۳۵ دقیقه

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به‌هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

سال ۱۳۹۹

۲۰۶- در شکل روبه‌رو، کدام گزارش برای نشان دادن طول جسم مناسب است؟

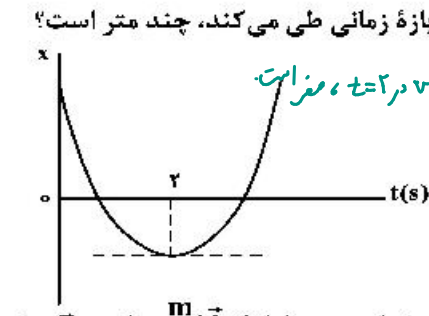
- (۱) $2.7 \text{ cm} \pm 0.3 \text{ cm}$ $\checkmark$ (از نظر فیزیکی درست نیست)
- (۲) $2.7 \text{ cm} \pm 0.25 \text{ cm}$
- (۳) $2.70 \text{ cm} \pm 0.25 \text{ cm}$
- (۴) $2.70 \text{ cm} \pm 0.30 \text{ cm}$

$\Delta x_1 = \frac{1}{2} a t^2 = 2t^2$ $\Delta x_2 = \frac{1}{2} a (t+2)^2$

۲۰۷- دو متحرک روی محور X از حال سکون با شتاب‌های a_1 و a_2 هم‌زمان از یک نقطه به سوی مقصدی معین به حرکت درمی‌آیند و با فاصله زمانی ۲ ثانیه به مقصد می‌رسند. زمان حرکت جسمی که زودتر به مقصد می‌رسد، چند ثانیه است؟ $V_0 = 0$

$\Delta x_1 = \Delta x_2$ $2t^2 = \frac{1}{2} a (t+2)^2$ $4t^2 = a(t+2)^2$ $2t = \sqrt{a} (t+2)$ $2t = \sqrt{a} t + 2\sqrt{a}$ $t = \sqrt{a}$

۲۰۸- نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 1 \text{ s}$ تا $t_2 = 6 \text{ s}$ برابر $3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، مسافتی که متحرک در این بازه زمانی طی می‌کند، چند متر است؟

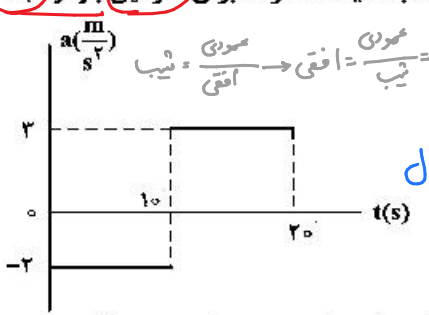

$\bar{v} = \frac{\Delta x}{\Delta t} \rightarrow \Delta x = \bar{v} \Delta t = 3 \times 5 = 15 \text{ m}$

$v = at + v_0 \rightarrow 0 = 2a + v_0 \rightarrow v_0 = -2a$

$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t \rightarrow 15 = \frac{1}{2} a (5)^2 - 2a(5) \rightarrow 15 = 12.5a - 10a \rightarrow 15 = 2.5a \rightarrow a = 6 \text{ m/s}^2$

۲۰۹- نمودار شتاب - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می‌کند و در لحظه $t = 0$ با سرعت اولیه $\vec{v}_0 = (10 \frac{\text{m}}{\text{s}}) \hat{i}$ برای اولین بار از مبدأ مکان عبور می‌کند، مطابق شکل زیر است. در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه، متحرک برای سومین بار از مبدأ عبور می‌کند؟

$a = \frac{dv}{dt} \rightarrow \int a dt = \int dv$

از $t=0$ تا $t=10$: $v = 2t + 10$

از $t=10$ تا $t=20$: $v = 10$

از $t=20$ تا $t=30$: $v = -2t + 40$

مکان $x = \int v dt$

در $t=0$: $x = 0$

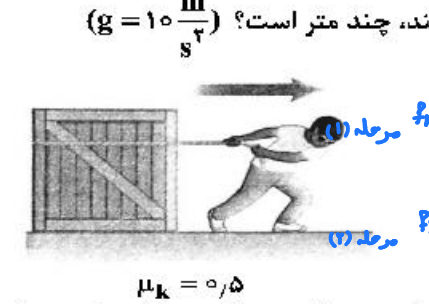
در $t=10$: $x = 100$

در $t=20$: $x = 200$

در $t=30$: $x = 150$

مکان دوباره ۰ می‌شود در $t=15$ و $t=25$.

۲۱۰- مطابق شکل زیر، شخصی با نیروی افقی 550 N جعبه‌ای به جرم 100 kg را از حال سکون به حرکت درمی‌آورد و پس از 4 s طناب پاره می‌شود. مسافتی که جعبه از شروع حرکت تا توقف طی می‌کند، چند متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

قبل از پاره شدن طناب: $F - f_k = ma$

$f_k = \mu_k F_N = 0.5 \times 1000 = 500 \text{ N}$

$550 - 500 = 100a \rightarrow a = 0.5 \text{ m/s}^2$

بعد از پاره شدن طناب: $-f_k = ma$

$-500 = 100a \rightarrow a = -5 \text{ m/s}^2$

سرعت در $t=4$: $v = at = 2 \text{ m/s}$

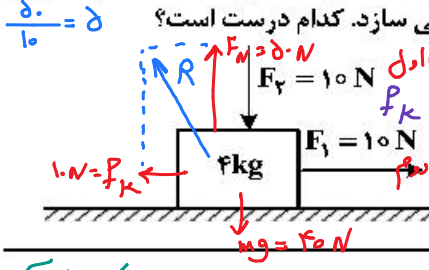
مسافت در $t=4$: $\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 = 4 \text{ m}$

مسافت تا توقف: $0 = v^2 + 2a\Delta x$

$0 = 4 + 2(-5)\Delta x \rightarrow \Delta x = 0.4 \text{ m}$

مسافت کل: $4 + 0.4 = 4.4 \text{ m}$

۲۱۱- در شکل زیر، دو نیروی افقی و قائم به جسم وارد می‌شود و جسم روی سطح افقی با سرعت ثابت حرکت می‌کند و نیرویی که سطح به جسم وارد می‌کند، زاویه θ_1 با سطح افقی می‌سازد. اگر نیروی F_2 را خلاف جهت نشان داده شده در شکل به جسم وارد کنیم، نیرویی که سطح به جسم وارد می‌کند، زاویه θ_2 با سطح افقی می‌سازد. کدام درست است؟

حالت اول: $F_1 = f_k = 10 \text{ N}$

$F_N = mg + F_2 = 50 + 10 = 60 \text{ N}$

$f_k = \mu_k F_N \rightarrow \mu_k = \frac{10}{60} = \frac{1}{6}$

حالت دوم: $F_N = mg - F_2 = 50 - 10 = 40 \text{ N}$

$f_k = \mu_k F_N = \frac{1}{6} \times 40 = \frac{20}{3} \text{ N}$

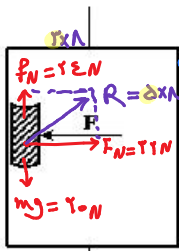
$\tan \theta_1 = \frac{10}{40} = \frac{1}{4}$

$\tan \theta_2 = \frac{20/3}{40} = \frac{1}{6}$

محل انجام محاسبات

چون μ_k ثابت است با برابر θ نیز ثابت است. و با توجه به شکل ها مشخص است که اندازه θ از 90° کمتر است.

۲۱۲- شخصی درون آسانسوری که با شتاب ثابت $\frac{2}{3} \frac{m}{s^2}$ به طرف بالا شروع به حرکت می کند، کتابی به جرم 2 kg را مطابق شکل زیر با نیروی افقی $F = 32 \text{ N}$ به دیوار قائم آسانسور فشرده و کتاب نسبت به آسانسور ساکن است. نیرویی که کتاب به دیوار آسانسور وارد می کند، چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

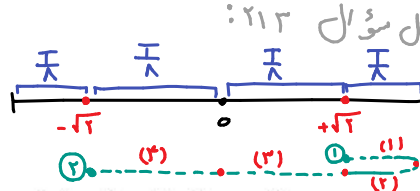
اعداد مرتب شده

$$f = m(g + a) = 2(10 + \frac{2}{3}) = 24 \text{ N}$$

$$\frac{f}{1} = \frac{I}{2} = \frac{f}{1} = 25$$

$$\Delta x = -\sqrt{2} - \sqrt{2} = -2\sqrt{2}$$

$$v_{av} = \frac{-2\sqrt{2}}{2} = -\sqrt{2}$$

- ۲۰ (۱)
- ۲۴ (۲)
- ۳۲ (۳)
- ۴۰ (۴)

۲۱۳- نوسانگری روی محور x حرکت هماهنگ ساده انجام می دهد و مبدأ مختصات نقطه تعادل (مرکز نوسان) است. اگر دامنه حرکت نوسانگر 2 cm و بسامد حرکتش $\frac{1}{4} \text{ Hz}$ باشد. بزرگی سرعت متوسط نوسانگر در کمترین بازه زمانی که از مکان $+\sqrt{2} \text{ cm}$ در جهت محور x عبور می کند و سپس به مکان $-\sqrt{2} \text{ cm}$ می رسد، چند سانتی متر بر ثانیه است؟

$$T = \frac{1}{f} = 4 \text{ s}$$

$$v_{avg} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{2\sqrt{2} - (-\sqrt{2})}{\frac{2\sqrt{2}}{3} - \frac{\sqrt{2}}{2}} = \frac{3\sqrt{2}}{\frac{2\sqrt{2}}{3} - \frac{\sqrt{2}}{2}} = \frac{3\sqrt{2}}{\frac{4\sqrt{2}}{6} - \frac{3\sqrt{2}}{6}} = \frac{3\sqrt{2}}{\frac{\sqrt{2}}{6}} = 18 \text{ cm/s}$$

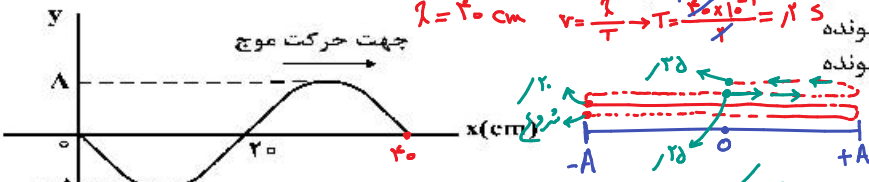
۲۱۴- جسمی به جرم 100 g به فنری متصل است و روی سطح افقی بدون اصطکاک، حرکت هماهنگ ساده انجام می دهد. اگر بیشینه انرژی جنبشی نوسانگر 0.8 J باشد، لحظه ای که انرژی پتانسیل نوسانگر 0.4 J است، سرعت نوسانگر چند سانتی متر بر ثانیه می شود؟ $K_m = E$

$$K_m = E \Rightarrow \frac{1}{2}mv^2 = 0.8 \Rightarrow v = \sqrt{\frac{2 \times 0.8}{0.1}} = 4\sqrt{2} \text{ m/s}$$

۲۱۵- اگر با زیاد کردن دامنه یک صوت، شدت صوتی که به گوش می رسد، 1000 برابر شود. تراز شدت صوتی که می شنویم، چگونه تغییر می کند؟

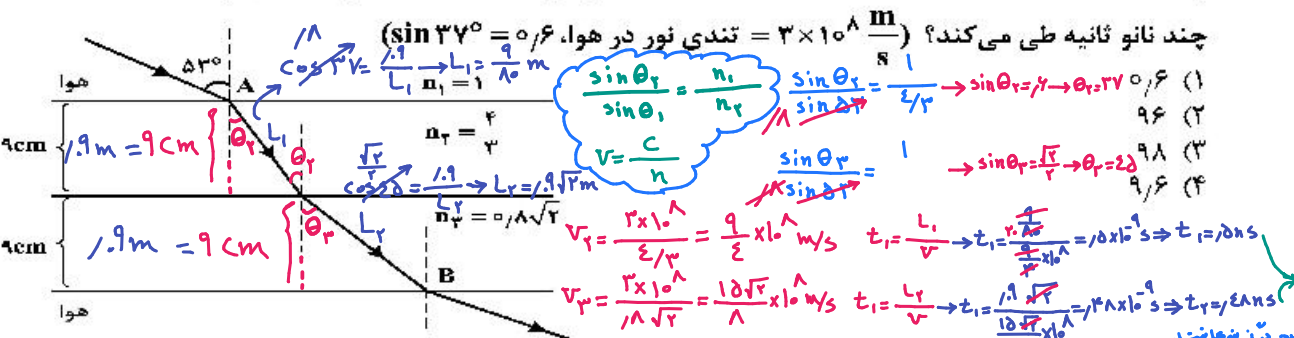
- (۱) 30 برابر می شود.
- (۲) 3 برابر می شود.
- (۳) 30 دسی بل افزایش می یابد.
- (۴) 3 دسی بل افزایش می یابد.

۲۱۶- شکل زیر، تصویری از موجی عرضی در یک ریسمان کشیده را در لحظه $t = 0$ نشان می دهد. اگر سرعت انتشار موج $2 \frac{m}{s}$ باشد در بازه زمانی $t_1 = 0.25 \text{ s}$ تا $t_2 = 0.35 \text{ s}$ حرکت ذره M چگونه است؟

- (۱) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده
- (۲) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده
- (۳) پیوسته کندشونده
- (۴) پیوسته تندشونده

۲۱۷- پرتو نور مرکز پشیر است و در دامنه کمترین است. از 15° تا 30° تابش کند شیشه (چون از مواد دردی شیشه می باشد) تغییر می دهد. این پرتو فاصله A تا B را در

۲۱۸- در کدام یک از موارد زیر از مکان یابی پژواکی امواج فراصوت به همراه اثر دوپلر استفاده می شود؟

- (۱) میکروفون سهموی
- (۲) دستگاه لیتوتریپسی
- (۳) تعیین تندی خودروها
- (۴) تعیین تندی شارش خون (گویچه های قرمز) در رگ ها

$$K = E - U = (1 - \frac{1}{\gamma}) \times 10^{-3} = \frac{2}{3} \times 10^{-3}$$

$$K = \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow \frac{2}{3} \times 10^{-3} = \frac{1}{2} \times 10^{-3} v^2 \Rightarrow v^2 = \frac{4}{3} \times 10^{-3} \Rightarrow v = \sqrt{\frac{4}{3}} \times 10^{-1.5} = \frac{2}{\sqrt{3}} \times 10^{-1.5} \text{ m/s}$$

محل انجام محاسبات

$$\frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right) \rightarrow \frac{1}{121} = \frac{1}{9} \left(\frac{1}{9} - \frac{1}{n^2} \right) \rightarrow \frac{1}{12} - \frac{1}{9} = -\frac{1}{n^2} \rightarrow \frac{3-4}{36} = -\frac{1}{n^2} \rightarrow -\frac{1}{36} = -\frac{1}{n^2} \rightarrow n = 6$$

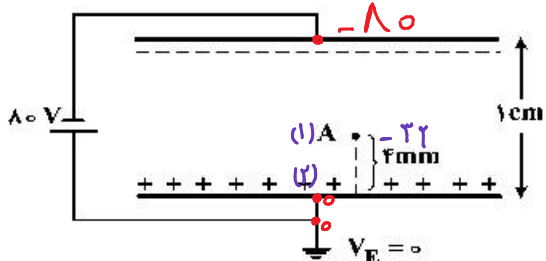
۲۱۹- در اتم هیدروژن، الکترون در مدار n قرار دارد. اگر این الکترون به مدار $n' = 3$ برود، فوتونی به طول موج 120 nm گسیل می‌کند، n کدام است؟ $(R = 0.701 \text{ nm}^{-1})$ حدس نرینه روشی سرعتری بود.

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۲۲۰- انرژی هر کوانتوم یک موج الکترومغناطیسی $4 \times 10^{-7} \text{ eV}$ است. این موج در کدام ناحیه از طیف امواج الکترومغناطیسی قرار دارد؟ $(e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C})$ نور مرئی (۲) محدوده نور مرئی $400 \text{ nm} \text{ تا } 700 \text{ nm}$ (۳) فرابنفش (۴) فرو سرخ

$$E = hf = \frac{hc}{\lambda} \rightarrow \lambda = \frac{hc}{E} = \frac{6.63 \times 10^{-34} \text{ J.s} \times 3 \times 10^8 \text{ m/s}}{4 \times 10^{-7} \text{ eV} \times 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}} = 3 \text{ m}$$

۲۲۱- دو صفحه رسانای موازی با ابعاد بزرگ را مطابق شکل زیر به یک باتری وصل کرده‌ایم. پتانسیل نقطه A چند ولت است؟

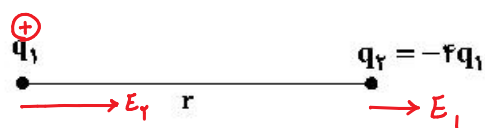
$$E = \frac{\Delta V}{d} = \frac{A_0}{1 \times 10^{-2}} = 10000 \text{ V/m}$$

$$\Delta V = E d = 10000 \times 2 \times 10^{-2} = 200 \text{ V}$$

$$V_A - V_B = 200 \rightarrow 0 - V_A = -200 \rightarrow V_A = -200 \text{ V}$$

- (۱) -۴۸ (۲) -۲۲ (۳) +۲۲ (۴) +۴۸

۲۲۲- در شکل زیر، میدان الکتریکی حاصل از بار q_1 در محل بار q_2 ، E_1 است و میدان الکتریکی حاصل از بار q_2 در محل بار q_1 ، E_2 است. کدام رابطه بین E_1 و E_2 برقرار است؟

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \rightarrow E = |E_2| = \frac{4q_1}{r_1^2} = 4 \frac{q_1}{r_1^2} = 4 E_1$$

- (۱) $E_2 = E_1$ (۲) $E_2 = 4E_1$ (۳) $E_2 = -E_1$ (۴) $E_2 = -4E_1$

۲۲۳- یک خازن تخت به یک باتری بسته شده است. پس از مدتی، در حالی که خازن همچنان به باتری متصل است، فاصله بین صفحه‌های خازن را دو برابر می‌کنیم. کدام موارد زیر درست است؟

- (۱) الف و ب (۲) الف و ت (۳) ب و ت (۴) پ و ت
- الف- میدان الکتریکی میان صفحه‌ها نصف می‌شود. ب- اختلاف پتانسیل میان صفحه‌ها نصف می‌شود. ت- بار روی صفحه‌ها نصف می‌شود. پ- ظرفیت خازن دو برابر می‌شود.

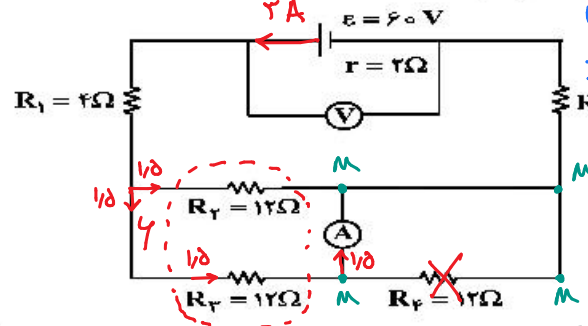
۲۲۴- یک ولت‌سنج به مقاومت $60 \text{ k}\Omega$ را به دو سر یک باتری با نیروی محرکه 6 V و مقاومت درونی 25Ω می‌بندیم. مرتبه بزرگی تعداد الکترون‌هایی که در هر دقیقه از این ولت‌سنج می‌گذرند، چقدر است؟ $(e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C})$

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_T + r} = \frac{6}{60000 + 25} \approx 10^{-4} \text{ A} \rightarrow n = \frac{I t}{e} = \frac{10^{-4} \times 60}{1.6 \times 10^{-19}} = 3.75 \times 10^{14}$$

۲۲۵- یک مقاومت $25 \text{ }\Omega$ اهمی را به یک باتری می‌بندیم. جریان 2 A از آن عبور می‌کند. اگر یک مقاومت $100 \text{ }\Omega$ اهمی را با مقاومت $25 \text{ }\Omega$ اهمی موازی ببندیم، جریانی که در این حالت از مقاومت $25 \text{ }\Omega$ اهمی عبور می‌کند، $1/9 \text{ A}$ می‌شود. توان خروجی باتری در مدار دوم چند وات بیشتر از توان خروجی باتری در مدار اول است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴/۸ (۳) ۱۵/۲ (۴) ۲۴

۲۲۶- در مدار زیر، ولت‌سنج آرمانی و آمپرسنج آرمانی چه اعدادی را نشان می‌دهند؟

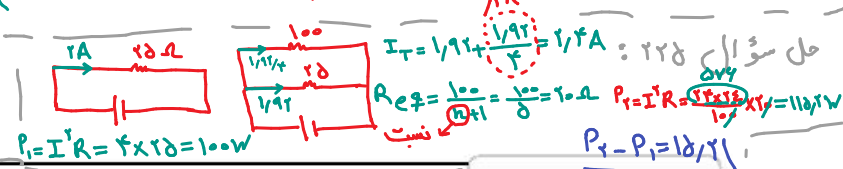

$$R_{eq} = 4 + 4 + 1 = 9 \Omega$$

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_T + r} = \frac{60}{9 + 25} = 2 \text{ A}$$

$$V = \mathcal{E} - I r = 60 - (2 \times 25) = 10 \text{ V}$$

- (۱) 10 V ، 54 V (۲) 10 V ، 55 V (۳) 2 A ، 54 V (۴) 2 A ، 55 V

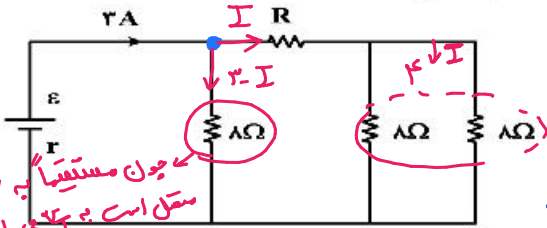

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_T + r} = \frac{60}{9 + 25} = 2 \text{ A}$$

$$I = \frac{q}{t} = \frac{ne}{t} \rightarrow n = \frac{I t}{e} = \frac{2 \times 60}{1.6 \times 10^{-19}} = 7.5 \times 10^{14}$$

محل انجام محاسبات

۲۲۷- در شکل روبه‌رو، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R، ۱۲ ولت است، R چند اهم است؟

$$V_T = V_R + V_r$$

$$8(3-I) = 12 + I \Rightarrow 2(3-I) = 3 + I$$

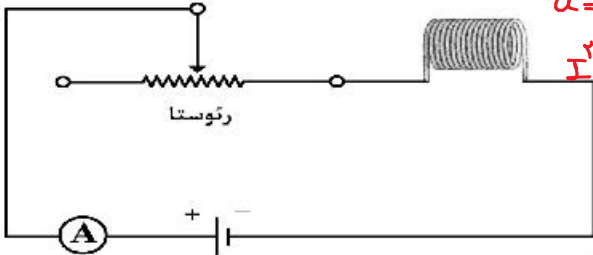
$$\rightarrow 4 - 2I = 3 + I \rightarrow 3I = 3 \Rightarrow I = 1A$$

$$V_R = IR \rightarrow 12 = 1 \times R \rightarrow R = 12\Omega$$

- ۴ (۱)
- ۶ (۲)
- ۸ (۳)
- ۱۲ (۴) ✓

چون مستقیماً به باتری متصل است به پتانسیل باتری باشد.

۲۲۸- در شکل زیر، ضریب القاوری (خود القا) سیم‌لوله $\mu_0 \Delta H$ است و انرژی ذخیره شده در آن $0.4J$ است. اگر سیم‌لوله دارای ۱۰۰ حلقه و طولش $8cm$ باشد، میدان مغناطیسی داخل آن چند گاوس است؟

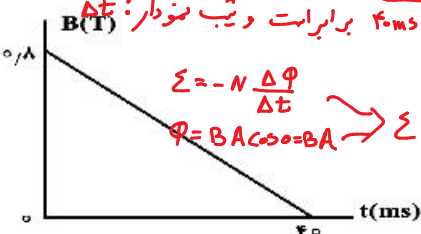

$$U = \frac{1}{2} L I^2 \rightarrow I^2 = \frac{2U}{L} \rightarrow I = 4A$$

$$B = \frac{\mu_0 N I}{l} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times 100 \times 4}{0.08} = 2 \times 10^{-2} T$$

- ۶۰ (۱) ✓
- ۹۰ (۲)
- ۱۲۰ (۳)
- ۱۸۰ (۴)

۲۲۹- پیچهای دارای ۵۰۰ حلقه و مساحت سطح هر حلقه آن $40cm^2$ است و طوری در یک میدان مغناطیسی قرار گرفته است که خط‌های میدان عمود بر سطح حلقه‌های پیچ‌اند. اگر نمودار تغییرات میدان بر حسب زمان به صورت شکل زیر باشد، نیروی محرکه القاوی متوسط در پیچ در بازه زمانی $t_1 = 0$ تا $t_2 = 30ms$ چند ولت است؟

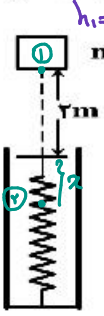

نقطه این سؤال: شیب نمودار در بازه زمانی 0 تا $30ms$ با $30ms$ تا $40ms$ برابر است و شیب نمودار $\frac{\Delta B}{\Delta t}$

$$\mathcal{E} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} = -N A \frac{\Delta B}{\Delta t} = -500 \times 40 \times 10^{-4} \times \left(\frac{0.8 - 0}{0.03} \right) = 40V$$

- ۱۲۰ (۱)
- ۴۰ (۲) ✓
- ۳۰ (۳)
- ۱۶ (۴)

۲۳۰- مطابق شکل زیر، وزنه‌ای به جرم ۲ کیلوگرم را با سرعت اولیه $\frac{2}{3} m/s$ از ۲ متری بالای یک فنر قائم، به سمت فنر پرتاب می‌کنیم. اگر از جرم فنر و مقاومت هوا صرف‌نظر کنیم و بیشینه انرژی ذخیره شده در فنر $46J$ باشد، بیشینه تراکم طول فنر چند سانتی‌متر است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

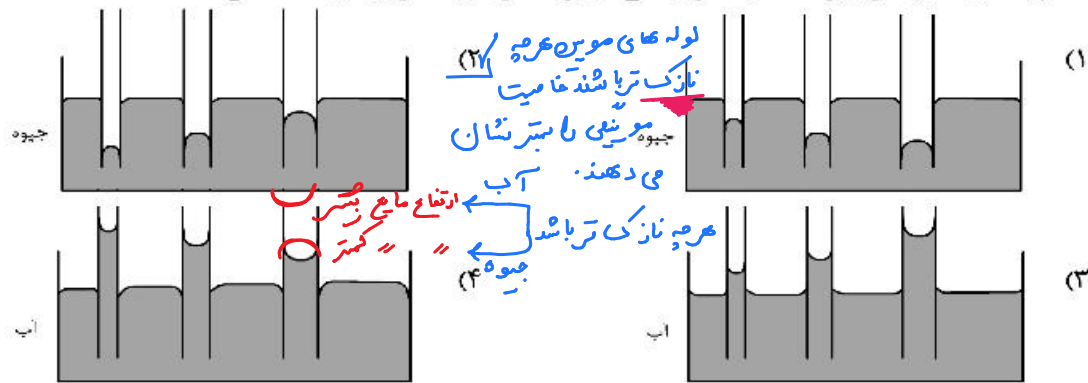
$$K_1 + U_1 + U_2 = K_2 + U_2 + U_3$$

$$\frac{1}{2} k x^2 + 2 \times 10 \times (2+x) = 0 + 0 + 46$$

$$4x = 40 + 20x \Rightarrow 2 = 20x \Rightarrow x = 10cm$$

- ۱/۳ (۱)
- ۵ (۲)
- ۸ (۳)
- ۱۰ (۴) ✓

۲۳۱- کدام‌یک از شکل‌های زیر، خاصیت مویینگی در لوله‌های شیشه‌ای را درست نشان داده است؟

لوله‌های مویین‌عریه نازک‌تر باشند خاصیت مویینی را بهتر نشان می‌دهند. عریه نازک‌تر باشد مویینگی بیشتر است.

محل انجام محاسبات

